

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Матеріали навчально-методичної конференції
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ
ТА ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ:
ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ, ІННОВАЦІЇ
ТА СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ»**

Чернівці 2015

УДК 61+615.1:378.147 ББК 5:74.58

Редакційна колегія:

Бойчук Т.М. (голова), Геруш І.В. (заступник голови), Іващук О.І., Сидорчук Л.П. (відповідальний секретар), Федів О.І., Колоскова О.К., Пашковський В.М., Кузняк Н.Б., Геруш О.В., Плеш І.А., Ходоровський В.М., Ткач Є.П., Ротар О.В., Іващук С.І. (секретар).

Актуальні питання вищої медичної та фармацевтичної освіти: досвід, проблеми, інновації та сучасні технології: матеріали навчально-методичної конференції (Чернівці, 22 квітня 2015 р.). – Чернівці, 2015. – 490 с.

У збірнику містяться матеріали навчально-методичної конференції педагогічних працівників Буковинського державного медичного університету, які висвітлюють методичні, методологічні, організаційні і психологічні проблеми додипломної та післядипломної підготовки лікарів, провізорів, медичних сестер, фармацевтів, можливі шляхи вирішення цих проблем у сучасних умовах. Окремі розділи збірника присвячені узагальненню досвіду впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу, використанню інформаційно-комунікаційних технологій підтримки навчального процесу, приділено увагу питанням формування інноваційного, гуманістичного, демократично орієнтованого освітнього простору, який забезпечить умови для всебічного, гармонійного розвитку особистості та конкурентоспроможності майбутнього фахівця.

Усі роботи представлені в авторській редакції.

ББК 5:74.58

Рекомендовано до друку рішенням Вченої Ради Буковинського державного медичного університету (протокол № 7 від 26 березня 2015 року)

© Буковинський державний медичний університет, 2015

студентів медичних ВНЗ до ліцензійних інтегрованих іспитів, що зумовлюється і зростанням абсолютних величин критеріїв ліцензійних інтегрованих іспитів «склав» та врахування результатів ліцензійних інтегрованих іспитів при проведенні рейтингового оцінювання діяльності вищих навчальних закладів IV рівня акредитації та закладів післядипломної освіти МОЗ України.

Особливістю підготовки до інтегрованого ліцензійного іспиту є вагомість індивідуальної самопідготовки студентів, яка може базуватись не лише на відкритих інформаційних банках тестових завдань на сайті Центру тестування при МОЗ України чи розділі “Крок 1. Загальна лікарська підготовка” сайту дистанційного навчання Буковинського державного медичного університету в середовищі «Moodle», але на широкому використанні розширених кафедральних баз тестових завдань, які і наведені в навчально-методичному посібнику. І за умови наполегливої самопідготовки з використанням створених для цього умов студенти університету показують на інтегрованому ліцензійному іспиті “Крок 1. Загальна лікарська підготовка” досить позитивні результати, у т.ч. і з високими відсотками вірних відповідей.

Тому викладений у посібнику навчально-методичний матеріал сприятиме не лише закріпленню набутих практичних навичок, органічному поєднанню теоретичних знань із практичним застосуванням отриманої інформації, розвиватиме в майбутніх лікарів клінічне мислення, а й допоможе успішно вести підготовку до інтегрованого ліцензійного іспиту “Крок 1. Загальна лікарська підготовка”.

ОВОЛОДІННЯ ПРАКТИЧНИМИ НАВИЧКАМИ В БАКТЕРІОЛОГІЧНІЙ ЛАБОРАТОРІЇ СТУДЕНТАМИ, ЯКІ НАВЧАЮТЬСЯ ЗА НАПРЯМОМ ПІДГОТОВКИ «ЛАБОРАТОРНА ДІАГНОСТИКА»

Н.Д. Яковичук

Кафедра мікробіології та вірусології

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

При вивченні предмету мікробіології, вірусології та імунології з мікробіологічною діагностикою у студентів, які навчаються за спеціальністю «лабораторна діагностика», важливим є оволодіння практичними навичками з дотриманням правил протиепідемічного режиму і техніки безпеки в бактеріологічній лабораторії, знезаражування інфікованого матеріалу, антисептичної обробки рук, контамінованих досліджуваним матеріалом або культурою мікробів, заповнення бланків направлень матеріалу в лабораторію для бактеріологічного, вірусологічного або серологічного дослідження.

Окрема увага надається виготовленню препаратів для мікроскопічного дослідження патологічного матеріалу (гній, харкотиння, кров, спинномозкова рідина), фарбуванню препаратів простими (водними розчинами фуксину та метиленового синього) та складними методами (за Грамом, Цілем-Нільсеном,

Буррі-Гінсом), мікроскопії препаратів у світловому мікроскопі з імерсійним об'єктивом, посіву досліджуваного матеріалу тампоном, петлею і піпеткою на щільні, напіврідкі та рідкі живильні середовища, постановці, обліку й оцінці реакції аглютинації на склі, взяттю проб води, харчових продуктів і повітря для санітарно-бактеріологічних досліджень, проведенню досліджень змивів з рук, поверхонь, посуду для санітарно-бактеріологічної їх оцінки; розрахунку санітарно-гігієнічних показників мікробного забруднення води, повітря та ґрунту. При цьому враховуються основні методи лабораторних досліджень, які використовуються при інфекційних захворюваннях, що спричинені патогенними мікроорганізмами. Оскільки лаборанти переважно працюють і вивчають хвороботворні (патогенні) мікроорганізми важливо досконало використовувати набуті знання та вміння з обов'язковим дотриманням правил протиепідемічного режиму і техніки безпеки.

Важливим завданням при вивченні мікробіології, вірусології та імунології є навчити студентів правильно та грамотно проводити забір дослідного матеріалу, транспортувати його в лабораторію для подальших досліджень та вміти отримувати й оцінювати результати і вести відповідну документацію.

Поряд з традиційними методами лабораторної діагностики широкого значення набувають способи проведення прискорених та експрес-методів, які допомагають при постановці діагнозу лікарям, тому на сучасному етапі є необхідним демонструвати студентам постановку, наприклад, імунологічних реакцій, тест-систем тощо. Безперечно, для якісної підготовки лаборантів, як висококваліфікованих спеціалістів, окрім наочних матеріалів - таблиць, підручників, схем, тощо необхідним є оволодіння знаннями і, особливо, вміннями з мікробіології на практиці.

Тому сучасний розвиток медичної освіти та проблемні питання забезпечення якісної підготовки студентів за спеціальністю «лабораторна діагностика» залишаються актуальним.

РОЛЬ ВИКЛАДАЧА У СТАНОВЛЕННІ ПРОФЕСІЙНОЇ САМОСВІДОМОСТІ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

О.Б. Яремчук¹, В.Г. Остапчук²

Кафедра нервових хвороб, психіатрії та медичної психології¹

Кафедра педіатрії та медичної генетики²

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

Динамічний розвиток науки, виробничих технологій і соціальних відносин вимагає від сучасних фахівців не тільки ґрунтовних знань та умінь, але й особистісної включеності в професію, відповідної самоідентифікації, установки на постійне професійне самовдосконалення, ціннісного ставлення до професійної діяльності. Одним із центральних у підготовці майбутніх фахівців стає завдання розвитку і зміцнення їх професійної спрямованості, що передбачає розуміння і внутрішнє прийняття цілей професійної

ВАЖЛИВІСТЬ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИКЛАДАННІ МЕДИЧНОЇ БІОЛОГІЇ СТУДЕНТАМ СТОМАТОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ *Н.М. Шумко, Ю.М. Венрюк* 211

ДОСВІД МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ МЕДИКІВ З УРАХУВАННЯМ СУЧАСНИХ СТАНДАРТІВ ОСВІТИ *Л. Б. Шутак, Г. В. Навчук* 212

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ НЕЙРОХІРУРГІЇ ДЛЯ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ *В.Я. Шутка* 214

ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЛОГІЧНОГО СТАНОВЛЕННЯ СТУДЕНТА-МЕДИКА ПРИ ВИБОРІ МАЙБУТНЬОЇ СПЕЦІАЛЬНОСТІ *О.І. Юрків* 215

ДОСВІД ВИКЛАДАННЯ «МЕДИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ» СТУДЕНТАМ СТОМАТОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ *О.С. Юрценюк, Р.І. Рудницький, С.С. Ротар* 216

ПОКРАЩЕННЯ МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ З МІКРОБІОЛОГІЇ, ВІРУСОЛОГІЇ ТА ІМУНОЛОГІЇ СТУДЕНТІВ СТОМАТОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ *Н.Д. Яковичук* 217

ЗАСОБИ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ САМОПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ДО ІНТЕГРОВАНОГО ЛІЦЕНЗІЙНОГО ІСПИТУ «КРОК 1. ЗАГАЛЬНА ЛІКАРСЬКА ПІДГОТОВКА» *Н.Д. Яковичук, С.Є. Дейнека, В.С. Джуряк, А.В. Гуменна* 218

ОВОЛОДІННЯ ПРАКТИЧНИМИ НАВИЧКАМИ В БАКТЕРІОЛОГІЧНІЙ ЛАБОРАТОРІЇ СТУДЕНТАМИ, ЯКІ НАВЧАЮТЬСЯ ЗА НАПРЯМОМ ПІДГОТОВКИ «ЛАБОРАТОРНА ДІАГНОСТИКА» *Н.Д. Яковичук* 219

РОЛЬ ВИКЛАДАЧА У СТАНОВЛЕННІ ПРОФЕСІЙНОЇ САМОСВІДОМОСТІ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ *О.Б. Яремчук, В.Г. Остапчук* 220

КУРСОВА РОБОТА – ЯК НАЙВАЖЛИВІШИЙ ЕЛЕМЕНТ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ. *Е.Ц. Ясинська* 222

ОПТИМІЗАЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ *С.М. Ясніковська* 223
